

Sygnatura akt: IV RC 303/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia SR Katarzyna Krawczyk - Mandrak

Ławnicy:

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alicja Lipus

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 roku w Rybniku

sprawy z **powództwa małoletniej E. K. działającej przez matkę M. K.**

przeciwko **T. K.**

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego T. K. na rzecz małoletniej powódki E. K. alimenty w kwocie po 850 zł (osiemsetpięćdziesiąt złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 31 maja 2019 roku, płatne z góry, do dnia 10 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności każdej raty, do rąk matki małoletniej powódki M. K., a to w miejsce alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Ośrodek (...) w R. z dnia 24 lutego 2015 roku, sygnatura akt II RC 1028/14;
- 2) w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 513 zł (pięćsettrzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie się w spełnieniu świadczenia pieniężnego, począwszy od uprawomocnienia się wyroku, do dnia zapłaty;
- 4) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami sądowymi;
- 5) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. Akt IV RC 303/19

UZASADNIENIE

Powódka małoletnia E. K. działająca przez matkę M. K. w ostatecznie sprecyzowanym stanowisku domagała się podwyższenia alimentów zasądzonych na jej rzecz od pozwanego T. K. z kwoty po 650 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie oraz zobowiązania pozwanego do przekazywania na rzecz małoletniej pobieranych przez pozwanego w zakładzie pracy wszelkich świadczeń, w tym socjalnych z zakładu funduszu świadczeń socjalnych i innych wynikających z układów zbiorowych porozumień. W uzasadnieniu żądania pozwu wskazano, iż po stronie powódki nastąpiła istotna zmiana okoliczności uzasadniająca podwyższenie alimentów. Kwota alimentów przekazywanych przez ojca nie pozwala na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej kształtują się obecnie na poziomie 2000 zł. Małoletnia znajduje się obecnie w fazie intensywnego rozwoju. Pozwany otrzymuje świadczenia socjalne z zakładu pracy na rzecz małoletniej, których nie przekazuje córce. Nie partycypuje w kosztach wyprawki szkolnej oraz nie przekazuje córce paczek świątecznych. (k. 3-4v., 86-86v.)

W odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty po 750 zł miesięcznie i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie. W uzasadnieniu zakwestionował wskazane przez stronę powodową wydatki na utrzymanie gospodarstwa domowego. Zakwestionował również wydatki matki małoletniej powódki na paliwo, wskazując że ona nie pracuje zatem nie ponosi kosztów dojazdu do pracy. Wskazał również, że zajęcia lekkoatletyczne, na które uczęszcza małoletnia są nieodpłatne. Pozwany swój obowiązek alimentacyjny realizuje również poprzez osobisty kontakt z córką. Poza przekazywaną kwotą alimentów zakupuje również dla małoletniej odzież, finansuje wyjazdy wakacyjne, wyjazdy na narty oraz wyjścia do kina czy na basen. Nadmienił również, że jego sytuacja również uległa istotnej zmianie. Pozwany podjął leczenie psychiatryczne z powodu zaburzeń adaptacyjnych. Regularnie przyjmuje leki, których koszt kształtuje się na poziomie 200 zł miesięcznie. Pozwany poza małoletnią ma również na utrzymaniu córkę pochodzącą z drugiego związku. (k. 23-25)

Sąd ustalił:

Bezsporne są okoliczności:

- powódka E. K. pochodzi ze związku małżeńskiego pozwanego i M. K.;
- małżeństwo rodziców małoletniej zostało rozwiązane przez rozwód mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Órodek (...) w R. z 24 lutego 2015 roku;
- wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią powierzono matce małoletniej, pozostawiając pozwanemu prawo do współdecydowania o istotnych sprawach dziecka takich jak zdrowie, edukacja;
- kosztami utrzymania małoletniej obciążono oboje rodziców zobowiązując pozwanego do łożenia na rzecz małoletniej alimentów w kwocie po 650 zł miesięcznie;
- uregulowano również kontakty pozwanego z małoletnią w ten sposób, że pozwany ma prawo do kontaktu z córką w pierwszą i trzecią sobotę każdego miesiąca, drugą oraz czwartą sobotę każdego miesiąca w godzinach od 10.00 do 18.00, w każdy wtorek i czwartek roku szkolnego do 19.00, w drugi dzień Ś. Wielkanocnych oraz w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia od godziny 10.00 do godziny 18.00, co drugi S., Święto T., Święto Pracy, Boże Ciało oraz Wszystkich Świętych w godzinach od 10.00 do 19.00, a także pierwszy tydzień ferii zimowych, ostatnie dwa tygodnie lipca i pierwsze dwa tygodnie sierpnia wakacji letnich;

Dowód: akta II RC 1028/14

Sporne są okoliczności:

- wydatki mieszkaniowe strony powodowej;
- koszty leczenia małoletniej powódki;
- wysokość usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniej

W dacie ustalania ostatnich alimentów małoletnia powódka miała 6 lat, uczęszczała do I klasy szkoły podstawowej, była dzieckiem ogólnie zdrowym. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej kształtowały się następująco:

- wyżywienie 200-300 zł;
- odzież i obuwie 200 zł;
- wydatki szkolne oraz nauka pływania 100-120 zł;
- witaminy i lekarstwa 30 zł;

- potrzeby kulturalne dziecka 100 zł

Łącznie: ok. 650 zł

Matka małoletniej powódki pozostawała wówczas na wyłącznym utrzymaniu rodziny (rodziców i brata). Była zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Deklarowała rodzicom, że będzie partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania, w którym mieszka wraz z rodzicami, ponosząc je w 1/3. Swoje koszty utrzymania wskazywała na poziomie 400 zł, składały się na nie: lekarstwa 30 zł, kosmetyki i ubrania 200 zł, środki czystości 100 zł, Internet i telefon 70 zł. Nadto na wyżywienie własne i córki przeznaczała miesięcznie kwotę 500 zł.

Pozwany pracował wówczas jako górnik dołowy na kopalni z miesięcznym wynagrodzeniem 3500 zł netto miesięcznie. Otrzymywał również 13-tą i 14-tą pensję, które łącznie wynosiły 6000 zł rocznie. Koszty koniecznego utrzymania oszacował na kwotę 1500 zł, na którą składały się: wyżywienie 500 zł, czynsz 600 zł, media, telefon i telewizja 240 zł, dojazd do pracy 150 zł. W skali miesiąca powód przeznaczał kwotę 200 zł na odzież oraz kwotę ponad 300 zł na zaspokojenie potrzeb kulturalnych oraz wyjścia z córką.

Dowód: akta II RC 1028/14 - uzasadnienie

Obecnie powódka ma niespełna 12 lat, jest dzieckiem ogólnie zdrowym. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej kształtują się następująco:

- wyżywienie 500 zł;
- odzież 200 zł;
- środki czystości i kosmetyki 100 zł;
- witaminy 50 zł;
- wydatki szkolne 38 zł;
- basen, kino, łyżwy 100 zł;
- ubezpieczenie i składka klasowa ok. 8 zł (40+60 zł rocznie)

Łącznie: 996 zł

Małoletnia uczęszcza na wizyty do ortodonta i dermatologa, nosi aparat ortodontyczny. Dotychczas małoletnia korzystała z darmowych wizyt u ortodonta w ramach NFZ. Po ukończeniu 12 roku życia przez małoletnią koszt wizyt ortodontycznych będzie obciążał matkę małoletniej.

Małoletnia uczęszcza na dodatkowe zajęcia lekkoatletyczne, które są darmowe. Matka małoletniej ponosi jednak koszty zakupu obuwia w wysokości 200 zł oraz odzieży w wysokości ok. 220 zł (dres oraz koszulki).

Małoletnia w bieżącym roku szkolnym ma zaplanowaną wycieczkę, której łączny koszt wyniesie 500 zł. Nadto w szkole małoletniej planowany jest wyjazd na wycieczkę do Anglii. Koszt wyjazdu to kwota 1200 zł oraz dodatkowo funty na wyjazd.

Małoletnia mieszka wraz z matką w domu stanowiącym własność męża matki małoletniej. Dom zamieszkiwany jest przez 5 osób. Wydatki mieszkaniowe w skali miesiąca kształtują się następująco:

- podatek od nieruchomości 50 zł (600 zł rocznie);

- gaz 100 zł;
- prąd 200 zł;
- woda 150 zł;
- telefon i Internet 200 zł;
- telewizja 110 zł;

Łącznie: 710 zł, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi 142 zł.

Łączne miesięczne koszty utrzymania małoletniej ustalono na poziomie ok. 1200 zł.

Matka małoletniej ma obecnie 37 lat, niezmiennie nie pracuje. Zawarła ponowny związek małżeński 8 marca 2019 roku z A. B.. Poza małoletnią posiada jeszcze małoletniego syna Franiczka urodzonego (...). Mąż matki małoletniej pracuje na kopalni i osiąga średni miesięczny dochód rzędu 5500 zł. Nadto otrzymuje deputat węglowy.

Mąż matki małoletniej powódki zaciągnął kredyt hipoteczny na remont dachu oraz ścian domu, który otrzymał jako darowiznę. Miesięczna rata kredytu wynosi 2000 zł.

Dowód: akt małżeństwa k. 53-54, zaświadczenie o zarobkach k. 55-56, rachunki i potwierdzenia płatności k. 57-77, zeznania matki małoletniej powódki k. 120-121

Pozwany ma obecnie 34 lat, pracuje na KWK (...). Średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanego z ostatnich trzech miesięcy wynosi 2339,72 zł. W czerwcu 2015 roku podjął leczenie psychiatryczne z powodu zaburzeń adaptacyjnych. W ostatnim roku przez okres 8 miesięcy przebywał na zwolnieniu lekarskim podczas którego miesiąc spędził w szpitalu psychiatrycznym. Od 2 września 2019 roku decyzją komisji absencyjnej ze względu na nieobecności oraz stan zdrowia jest pracownikiem powierzchni. Z uwagi na zmianę na pracę na powierzchni zmniejszyły się jego zarobki. Ostatnie wynagrodzenie za pracę pod powierzchnią wynosiło 5800 zł. Średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanego w okresie od sierpnia 2018 roku do lipca 2019 roku wynosiło 5697,48 zł. Pozwany poza wynagrodzeniem otrzymuje również bony żywnościowe w wysokości 19 zł za jeden przepracowany dzień. Nadto pozwany otrzymuje również Barbórkę, 14-stkę, deputat węglowy oraz świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w tym także świadczenia na rzecz małoletniej powódki.

Pozwany leczy się psychiatrycznie, korzystając z prywatnych wizyt. Jednorazowy koszt wizyty u psychiatry to kwota 120 zł.

Pozwany pozostaje w nieformalnym związku, z którego posiada małoletnią córkę P. urodzoną (...). Partnerka pozwanego pracuje w firmie transportowej. Wcześniej przebywała na urlopie macierzyńskim, a jej miesięczny zasiłek wynosił 1770 zł.

Partnerka pozwanego posiada samochód osobowy, którym razem z pozwanym dojeżdżają do pracy. Miesięczny koszt paliwa to wydatek rzędu 400 zł. Pozwany pokrywa połowę tych kosztów.

Córka pozwanego P. jest alergikiem 6 stopnia, ma alergię na orzeszki. Przyjmuje na stałe leki, których koszt miesięczny wynosi 80 zł. Leczy się alergologicznie, prywatne wizyty odbywają się raz w miesiącu, a ich koszt wynosi 120 zł. Nadto zawsze musi mieć przy sobie adrenalinę w przypadku reakcji alergicznej, koszt adrenaliny to kwota 300 zł co pół roku. Dziewczynka pije specjalne mleko, którego miesięczny koszt to kwota rzędu 400 zł. Dziewczynka uczy się do żłobka, przebywa tam 7 godzin dziennie. Koszt pobytu w żłobku to kwota 850 zł.

Miesięczne koszty utrzymania pozwanego kształtują się następująco:

- wyżywienie 600 zł;
- odzież obuwiu 100-150 zł;
- kosmetyki, chemia 50-70 zł;
- leczenie 200 zł;
- telefon 65 zł.

Pozwany mieszka wraz z partnerką i małoletnią córką w wynajmowanym mieszkaniu. Koszty mieszkaniowe w okresie zimowym to wydatek rzędu 1400 zł, a w okresie letnim 1200 zł. Na koszty te składają się: czynsz 830 zł miesięcznie, prąd 200 zł miesięcznie, woda 120 zł miesięcznie, telewizja 120 zł miesięcznie.

Pozwany poza przekazywaną kwotą alimentów kupuje dla małoletniej prezenty oraz zabiera ją na wyjazdy na wakacje i narty. W ostatnim czasie zakupił dla córki rower za kwotę 800 zł oraz deskorolkę elektryczną za kwotę 800 zł. Małoletnia była z ojcem na wakacjach w Hiszpanii, których koszt wyniósł 1800 zł. Nadto w 2019 roku pozwany przeznaczył na wyjazdy córki na narty kwotę 1000 zł.

Pozwany realizuje kontakty z córką zgodnie z ustaleniami wyroku rozwodowego.

Dowód: zaświadczenie lekarskie k. 39, akt urodzenia k. 41, rachunki i potwierdzenia płatności k. 42-48, umowa odpłatnego używania lokalu k. 49, zaświadczenie o zarobkach k. 50-51, 117-19 pismo (...) k. 103, zeznania pozwanego k. 121-121v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie.

Dowody te Sąd uznał za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył:

Zgodnie z regulacją art. 133 § 1 k.r.o. każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.o., uzależniając go z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Należy przy tym podkreślić, że opisane, usprawiedliwione potrzeby w przypadku dziecka uprawnionego do alimentów powinny być oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych podmiotów zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku.

Zgodnie, z kolei, z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach. (uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

Małoletnia powódka niewątpliwie nie jest w stanie nadal samodzielnie się utrzymać. Nie dysponuje także majątkiem, który mógłby stanowić jej źródło dochodu. Wobec powyższego całkowity koszt utrzymania małoletniej obciąża jej rodziców.

Ostatnie alimenty zostały ustalone w lutym 2015 roku. Od tego czasu nastąpiła zmiana stosunków po każdej ze stron:

- wzrosły koszty utrzymania powódki do kwoty nie mniejszej niż 1200 zł miesięcznie, a wzrost ten determinuje przede wszystkim upływ czasu od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego, powódka w czasie ustalania ostatnich alimentów miała 6 lat, obecnie ma prawie 12 lat, jest w fazie intensywnego wzrostu, uczęszcza na zajęcia dodatkowe, wymaga leczenia ortodontycznego, pojawiły się również wydatki w postaci wycieczek szkolnych,

- zmieniła się sytuacja matki małoletniej powódki, wyszła ona za mąż, poza powódka posiada na utrzymaniu małoletniego syna, mąż matki małoletniej powódki osiąga średnie miesięczne dochody rzędu 5500 zł,

- zmieniła się sytuacja pozwanego, poza małoletnią posiada na utrzymaniu małoletnią córkę, pochodzącą z nieformalnego związku, w ostatnim czasie zmniejszyły się jego dochody, co spowodowane zmianą stanowiska pracy z uwagi na długotrwałą absencję oraz stan zdrowia.

Wobec powyższych ustaleń, oraz z uwagi na fakt, iż powódka nie jest osobą samodzielną, obowiązek alimentacyjny obciąża jej rodziców w całości. Podkreślenia wymaga fakt, iż obydwój rodzice realizują swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o wychowanie i opiekę nad powódką (pозwany w zakresie uregulowanych kontaktów). Niemniej jednak to matka w większym zakresie realizuje obowiązek alimentacyjny wobec córki poprzez osobiste starania o wychowanie powódki.

Odnosząc się do możliwości zarobkowych rodziców małoletniej wskazać należy, że matka małoletniej powódki ma możliwości zarobkowe, których nie wykorzystuje w pełni. Obecnie zajmuje się niespełna dwuletnim synem, a jako powód nie podjęcia pracy zarobkowej podaje konieczność odwożenia małoletniej do szkoły. Niemniej jednak zauważyć należy, że syn matki powódki jest w takim wieku, że mógłby uczęszczać do żłobka, a matka w tym czasie mogłaby podjąć pracę. Nadto wskazać należy, że matka małoletniej powódki prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, który osiąga dochody na wysokim poziomie.

Natomiast możliwości zarobkowe pozwanego w ostatnim czasie uległy zmniejszeniu. Przyczyną zmniejszenia możliwości zarobkowych pozwanego była przede wszystkim długa absencja w pracy spowodowana zwolnieniem lekarskim. Pozwany został skierowany do pracy na powierzchni przez komisję absencyjną. Przed zwolnieniem lekarskim jego średni miesięczny dochód wynosił 5800 zł. Takie skierowanie do pracy na powierzchni jest standardową procedurą obowiązującą w zakładzie pracy pozwanego po powrocie ze zwolnienia lekarskiego, zatem ostatecznie możliwości zarobkowe pozwanego ustalono na poziomie 5800 zł.

Wobec powyższych ustaleń, Sąd obciążył ojca obowiązkiem utrzymania powódki w wysokości 850 zł miesięcznie, a termin początkowy obowiązku Sąd ustalił od 31 maja 2019 r., tj od dnia wniesienia powództwa. Ustalając alimenty w takiej wysokości, Sąd miał na uwadze możliwości zarobkowe pozwanego oraz jego usprawiedliwione wydatki. Przy czym dokonując oceny tych wydatków, Sąd uznał, iż skoro pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe ze swoją partnerką która również osiąga dochody, to powinna ona partycypować w kosztach utrzymania mieszkania. Dlatego też Sąd uznał, iż wydatki te jedynie w połowie obciążają pozwanego. Mając zatem powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie 1 sentencji uzasadnianego wyroku, a ponad kwotę 850 zł miesięcznie powództwo oddalono, jako przekraczające możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego.

Mając na względzie wynik postępowania w niniejszej sprawie (częściowe uwzględnienie żądania powódki), treść art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., jak również sytuację majątkową i wysokość dochodów pozwanego, w oparciu o zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 513 zł (pięćset trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość ustalono uwzględniając stawki opłat za czynności adwokackie przewidziane w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015

roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 roku) tj. § 2 pkt 3, mając na uwadze, że strona pozwana została obciążona tymi kosztami w wysokości 57% albowiem w takim zakresie Sąd ustalił konieczność przyczynienia się pozwanego do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb powódki (powódka w 57% utrzymała się z żądaniem procesowym).

Wyrokowi w punkcie 1, dotyczącym alimentów, nadano rygor natychmiastowej wykonalności na zasadzie art. 333 § 1 k.p.c.

sędzia Sądu Rejonowego

Katarzyna Krawczyk – Mandrak